

Ewa Turkowska

Henryk Domińczak – szkic do portretu

Henryk Domińczak, długoletni i zasłużony nauczyciel akademicki, odebrał w swojej młodości staranne i wielostronne wykształcenie. W Studium Nauczycielskim w Łodzi studiował muzykę: fortepian i wokalistykę, a na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie historię. Studiów tych jednakże nie ukończył z powodu ideologizacji historii w tamtym czasie. W zamian za to podjął studia na filologii germańskiej Uniwersytetu Wrocławskiego, a następnie studia podyplomowe w Instytucie Lingwistyki Stosowanej na Uniwersytecie Warszawskim. Kolejnym etapem jego edukacji były studia doktoranckie na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie.

Henryk Domińczak rozpoczął swoją pracę dydaktyczno-pedagogiczną w roku 1950 w szkole podstawowej, następnie pracował w Liceum Ogólnokształcącym im Marii Konopnickiej, w Liceum Medycznym oraz w Ognisku Muzycznym w Radomiu. Po przeniesieniu do Wyższej Szkoły Inżynierskiej rozpoczął pracę naukową w zakresie lingwistyki stosowanej. Jego pierwsze ważniejsze artykuły na temat glottodydaktyki, publikowane w ogólnopolskim czasopiśmie *Języki Obce w Szkole*, pochodzą z lat 1970tych. We wczesnym okresie działalności naukowej zajmowały go m. in. problemy akwizycji języka we wczesnym okresie dziecięcym i zagadnienia dotyczące organizacji i przebiegu procesu lekcyjnego w szkole podstawowej. Zainteresowania literaturą i twórczością Heinricha Heine zaowocowały pracą nad monografią poświęconą pisarzowi i artykułami o roli literatury w nauczaniu języka obcego i *Baśni Zimowej (Deutschland. Ein Wintermärchen)*.

Specyfika pracy w studium języków obcych Wyższej Szkoły Inżynierskiej skłoniła H. Domińczaka do podjęcia w latach 1980-tych badań nad problemami dydaktyki języka technicznego i stroną organizacyjną lektoratów języków obcych na studiach wyższych. Jego artykuły na ten temat publikowane były m.in. w ogólnopolskim czasopiśmie *Dydaktyka Szkoły Wyższej*, najważniejszym z polskich periodyków zajmujących się tą tematyką. Podczas pobytu na Politechnice w Darmstadt pracował w ramach habilitacji nad doskonaleniem dydaktyki niemieckiego języka technicznego jako języka drugiego (obcego). Praca ta została opublikowana we Frankfurcie nad Menem w wydawnictwie naukowym P. Lang Europäischer Verlag der Wissenschaften. W tym okresie ukazywały się też jego publikacje w cieszących się międzynarodową renomą niemieckich czasopismach naukowych *Zielsprache Deutsch* i *Deutsch als Fremdsprache*.

Głównym obszarem badawczym Henryka Domińczaka jest praktyczna fonetyka i fonologia języka niemieckiego. W dydaktyce fonetyki języka niemieckiego specjalizował się dr Domińczak na Uniwersytecie w Bonn w ramach stypendium naukowego DAAD. Obok licznych artykułów poświęconych tej tematyce jest też autorem książki *Wymowa w nauce języka niemieckiego – koncepcje – metody –*

ćwiczenia, wydanej wraz z kasetą przez Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne. Do dzisiejszego dnia jest ona standardowym dziełem na temat nauczania wymowy niemieckiej w Polsce, a jej autor pozostaje jednym z autorytetów naukowych w tej dziedzinie.

Po przejściu na emeryturę w 1992 r. H. Domińczak podjął pracę w Nauczycielskim Kolegium Języków Obcych w Radomiu. W tym okresie działalności naukowej i zawodowej dr Domińczak zainteresował się nauczaniem języka niemieckiego w grupach zaawansowanych, czego efektem były dwa podręczniki: *Mit Auge, Herz und Verstand – Deutsch als Fremdsprache für Fortgeschrittene* (2000) oraz *Lesen, Überlegen, Diskutieren – Deutsch als Fremdsprache für Fortgeschrittene* (2010). Najnowszą publikacją dr Domińczaka jest podręcznik z ćwiczeniami do wymowy niemieckiej *Wir sprechen Deutsch – Übungen zur korrekten Aussprache* (2011). Praca w zakładzie kształcenia nauczycieli języków obcych pozwoliła wykorzystać obszerną wiedzę naukową i dydaktyczną dr Domińczaka także w dziedzinie doskonalenia zawodowego nauczycieli języka niemieckiego. Jako jedyny przez długie lata germanista z tytułem doktorskim w Radomiu był on u schyłku lat 1990-tych przewodniczącym komisji do spraw nadawania stopni specjalizacji zawodowej i hospitował wraz z doradcą metodycznym lekcje nauczycieli ubiegających się o awans zawodowy.

Poza glottodydaktyką Henryk Domińczak interesuje się muzyką klasyczną, historią i filozofią. Jest też sympatykiem kultury fińskiej i przyjacielem Finów, których językiem biegle włada.

Dr Henryk Domińczak mimo podeszłego wieku nadal jest czynnym nauczycielem języka niemieckiego i prowadzi aktywną pracę naukowo-badawczą w dziedzinie lingwistyki stosowanej, głównie w doskonaleniu dydaktyki języka mówionego. Jego szeroka wiedza fachowa, umiejętności dydaktyczne, wielki takt, kultura osobista i niebywała skromność zjednują mu zawsze i w każdym miejscu pracy sympatię i szacunek uczniów, studentów i współpracowników. Wyrazem tego są nie tylko ciepłe wspomnienia jego byłych i słowa uznania aktualnych uczniów, ale także liczne nagrody i odznaczenia przyznawane mu m. in. na wniosek studentów. Należą do nich m.in. Złoty Krzyż Zasługi, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, nagroda Ministra Oświaty i Wychowania pierwszego stopnia oraz tytuł honorowy "Zasłużony Nauczyciel Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej".

Ważniejsze publikacje

Wydawnictwa książkowe

1. *Wymowa w nauce języka niemieckiego – koncepcje – metody – ćwiczenia*. Książka z kasetą. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1993.
2. *Probleme der Fachsprache im praktischen Unterricht Deutsch als Fremdsprache*. P. Lang Europäischer Verlag der Wissenschaften. Frankfurt/Main u.a. 1997.

3. *Mit Auge, Herz und Verstand – Deutsch als Fremdsprache für Fortgeschrittene*. Wydawnictwo Oświatowe FOSZE, Rzeszów 2000.
4. *Wir lernen Deutsch*. Wydawnictwo Akademickie DIALOG, Warszawa 2003.
5. *Lesen, Überlegen, Diskutieren – Deutsch als Fremdsprache für Fortgeschrittene*. Książka z CD. Wydawnictwo Naukowe Instytutu Technologii Eksploatacji – PIB, Radom 2010.
6. *Wir sprechen Deutsch – Übungen zur korrekten Aussprache*. Książka z płytą DVD. Wydawnictwo Naukowe Instytutu Technologii Eksploatacji – PIB, Radom 2011.

Artykuły w czasopismach dydaktyczno-pedagogicznych

1. "Testowanie prognostyczne". *Języki Obce w Szkole* 3/1973.
2. "Uczyć języka obcego nie jest łatwo". *Języki Obce w Szkole* 4/1973. (Artykuł wydany za zgodą autora przez Council of Abstracting Services w Michigan, USA w tłumaczeniu na 55 języków).
3. "Ocena ucznia". *Języki Obce w Szkole* 4/1973.
4. "Henryk Heine – nauczyciel i obrońca pokrzywdzonych. (W 130 rocznicę ukazania się poematu *Niemcy. Baśń zimowa*.)" *Języki Obce w Szkole* 2/1974.
5. "Zapamiętywanie słownictwa". *Języki Obce w Szkole* 5/1974.
6. "Moje poglądy na rolę lektury w nauce języka obcego". *Języki Obce w Szkole* 5/1976.
7. "Der erste Schritt". *Języki Obce w Szkole* 1/1977.
8. "Die Fremdsprachendidaktik". *Języki Obce w Szkole* 5/1977.
9. "Percepcja sygnałów języka mówionego". *Dydaktyka Szkoły Wyższej* 1/1981.
10. "O nauce języka obcego w szkole podstawowej". *Języki Obce w Szkole* 3/1981.
11. "Aspekt organizacyjny lektoratów języków obcych". *Życie Szkoły Wyższej* 10/1981
12. "Zur Arbeit an der Aussprache der deutschen Allophone". *Deutsch als Fremdsprache* 3/1983.
13. "Zur Vervollkommnung der Fremdsprachendidaktik im Bilinguismus". *Zielsprache Deutsch* 3/1983.
14. "Zur Aneignung deutscher Aussprachegewohnheiten auf der Grundlage des kontrastiven Vergleichs des deutschen und polnischen Lautsystems und einer Fehleranalyse". *Deutsch als Fremdsprache* 3/1984.
15. "Aktualne potrzeby doskonalenia praktycznej nauki języka obcego". *Dydaktyka – Wychowanie WSI Radom* 1/1985.
16. "Zum praktischen Erwerb einer Fremdsprache im frühen Kindesalter". *Zielsprache Deutsch* 3/1985.
17. "Beispiele des Übungsmaterials zur praktischen Einprägung und Festigung der deutschen Aussprache für Ausländer". *Zielsprache Deutsch* 2/1987.
18. "Prezentacja i wdrażanie materiału fonicznego w procesie glottodydaktycznym na przykładzie języka niemieckiego". *Języki Obce w Szkole* 2/1991.
19. "Ist Deutsch eine Sprache von Weltgeltung?" *Deutsch als Fremdsprache* 1/1992.

20. "Puolalainen vieras innostui suomalaisten kansanlauiista". *ILKKA* n:202, Seinäjoki (Finlandia) 1994.
21. "Dydaktyka słownictwa technicznego na przykładzie języka niemieckiego". Część I: *Języki Obce w Szkole* 4/1995. Część II w: *Języki Obce w Szkole* 6/1995.
22. "Rozwój naukowo-techniczny a naturalne środowisko". *Przegląd Naukowo-Dydaktyczny*, Tom III. PWSOŚ Radom 1999.